
JOYSTICK
Nr 2 1985
KLUBB tidning
Telefon-
nummer till
databaser:
RING
USA!

TESTADE: 5 NYA SPEL! PASSAR NÅT DIG?

Under rubriken Senaste nytt testar vi i varje nummer alla spelkassetter som just kommit ut eller som snart ska komma.

Senaste spelnytt, alltså!

Vi poängbedömer kassetterna på följande sätt:

5 joysticks = Toppen
4 joysticks = Mycket bra
3 joysticks = Bra
2 joysticks = Godkänd
1 joystick = Dålig

Varje kassett bedöms på två sätt, dels spelvärdet och dels grafiken (spelutförandet). Totalt kan alltså en kassett få fem plus fem joysticks. Första betyget står får spelvärdet, andra för grafiken. Med spelvärde menar vi spelidé och spelbarhet, med grafik förutom själva grafiken också om hur spelets idé utnyttjats, ljudeffekter och färger. Vi talar också om dels namnet på tillverkaren och dels namnet på den spelmaskin vi använt. CBS/Atari 2600 betyder alltså att kassetten kommer från CBS, spelmaskinen från Atari.

ANKH

(Datamost/Beyond Software. Ataris datorer & Commodore 64

Spelvärde: 5 joysticks **Grafik: 3**

När man laddar i Ankh för första gången är det mesta ett stort mysterium. Efter tio minuter i denna märkliga värld återvänder du troligtvis till spelinstruktionerna och konstaterar ännu en gång att det mesta är ett stort mysterium. Den som inte ger upp i detta läge kommer att vara fast i "The Metareal World Of Ankh" i många veckor.

Det gäller att upptäcka och utforska 64 rum med hjälp av din farkost (The Mindprobe). Du kan skjuta eller peta på olika föremål och om du har gjort riktigt öppnas kanske en dörr till ett angränsande rum. I den här typen av spel brukar en nyckel kunna öppna en dörr, en skattkista ge poäng o.s.v. men så icke i Ankh. Här finns gott om föremål att plocka upp men deras funktion och användning måste du själv upptäcka. Vad gör du med en rosa triangel? Varför blinkar en stjärna när du petar på den lilla gröna fyrkanten? Det mesta är mycket abstrakt men blir allt mer logiskt ju längre in i spelet du kommer. De flesta rum har sitt alldeles speciella problem att lösa och du hittar ständigt nya förbryllande föremål. När (om) du har hittat alla rum finns det fortfarande märkliga (oförklarliga?) fenomen att förundras över. Och lyssna noga, vissa lösningar fixar du enbart med hjälp av din hörsel.

Om min beskrivning av Ankh känns abstrakt och obegriplig så är det inte mitt fel. Det är ena halvan av spelets charm. Den andra halvan är som gjuten för dig som gillar knepiga tankeproblem.

DICK BLOMBERG

CHOP SUEY

English Software/ Ataris datorer
Disk & kassett 48K

Spelvärde: 3 joysticks **Grafik:** 3 joysticks

Karatespelen duggar tätt nu. **Bruce Lee** inledde vågen och **The Way of the Exploading Fist** har fulländat stilen. **Chop Suey** tillhör den enklare sorten men har ändå vissa fördelar.

Med joysticken kan du göra åtta olika slag, sparkar eller hopp. Med actionknappen vänder du dig helt om. Det är till en början svårt att manövrera rätt men efter en viss träning så fattar man snart galoppen.

De olika rörelserna på joysticken är följande: N = Hopp upp, S = Låg spark, V = Gå vänster, Ö = Gå höger, NO =Hopp över, SW =Kroppspark, NW = Hög spark, och slutligen SO = Slag med arm. Även då man vänder sig om är slagen placerade på samma sätt vilket blir något förbryllande i början ... men med några försök på matten så lär man sig snart tekniken.

Då och då öppnas ventiler i lokalen för att vädra! Samtidigt passar skorpioner på att smita in i den fullsatta karatehallen. Se upp för dem! Dom bits!

Även om det går att spela Chop Suey mot datorn så är det betydligt roligare om man är två och spelar mot varandra. Chop ... Chop ...

LARS-GÖRAN NILSSON

N.Y.C. – THE BIG APPLE

Synapse/Ataris datorer & Commodore 64

Spelvärde: 3 joysticks **Grafik:** 3 joysticks

N.Y.C. – The Big Apple bjuder på en av de besvärligaste dagarna i ditt liv. Här handlar det varken om datorer eller frukter utan om en bilresa i jättestaden **New York City.**

I öppningsscenen skymtar den välkände siluetten av Manhattan. Din uppgift är att ge dig in i detta trafikkaos och under en dag besöka minst tolv olika platser. Till att börja med anländer du i bil. Hela staden ses rakt ovanifrån och scrollar i alla riktningar. I bildens överkant finns en klocka (se upp för lunchtimmen!) och här får du också veta hur mycket bensin och pengar du har kvar. Skulle tanken sina rekommenderas bensinmacken vid Central Park's östra kortsida och skulle detta göra ett allt för stort hål i plånboken måste du åka runt och leta efter en bank.

Denna stora karta är mycket läcker och detaljrik. Här och var finns små parkeringsfickor. Kör in i någon av dem och du kan sträcka på benen. Tag gärna en promenad men var inte borta för länge (bilen kan bli bortforslad) och håll dig på trottoarerna (sjukhusbesök kostar både tid och pengar). Tre gånger under dagen förväntas du bli väldigt hungrig och måste därför hitta ett näringsställe och där klämma (!) hamburgare. Efter detta kan det väl passa med ett besök på Zoo i Central Park. Oturligt nog har någon släppt ut alla djuren och du måste fixa inhängnader åt dem. Väl ute igen kan du gå ner i tunnelbanan och om du kan undvika ett gäng bråkmakare kan du åka ett par kvarter.

I den här stilen framskrider din dag. Det finns ytterligare nio ställen att uppsöka. Endast tre av femton platser ligger på samma ställe varje gång du spelar. Resten måste du hitta själv. Varje gång går du tillväga på i stort samma sätt. Leta upp ett ställe, parkera bilen, kliv ur och promenera in. Då försvinner den stora kartan och du möter ett litet minispel. För att t.ex. äta tio

hamburgare måste du undvika **Felix Hunger** som hela tiden vill sno dem för dig. Dessa små spel är på en betydligt lägre nivå, tyvärr. Både grafik och spelidé har stora likheter med enkla spel i Basic. (Postkontoret gör mig galen! Som att spela ett dåligt spel från 1980 och aldrig lyckas). Sammantaget innehåller ändå detta spel tillräckligt mycket av action och precision och den som inte lägger upp sin dag på ett strategiskt riktigt sätt, kommer att bli klassad som en tredje klassens turist från Iowa i slutvinjetten.

En dag i New York tar många veckor att fixa.

DICK BLOMBERG

WHISTLER'S BROTHER

Brotherbund/Ataris datorer & Commodore 64

Spelvärde: **Grafik:**

Det finns just nu tre spel som är ett måste för alla klätterspelsfreaks. **Bounty Bob Strikes Back, Spelunker** och nu **Whistler's Brother** är grafiska pärlor med mycket högt spelvärde. Whistler ger oss dessutom en ny spelteknik med två (!) figurer att leda till målet.

Vi möter den tankspridde professorn **Fenton Q. Fogbank** och hans brorsa som är du själv (Nisse Fogbank?). Fenton är professor i arkeologi och har just kommit tillbaka från en årslång resa i de sydamerikanska regnskogarna. Problemet är bara att han i sin virrighet har glömt alla konstföremål, viktiga verktyg och inte minst alla personliga anteckningar under resan. Kollegierna på universitetet som har betalat resan blir minst sagt glada. Som den förhoppningsvis något mindre tankspridde brodern, lovar du att försöka leda tillbaks din bror den långa vägen och återfinna alla föremål.

Här finns tretton olika spelplaner (kapitel) att bemästra. Det kanske inte låter så mycket men varje plan scrollar och du ser bara en liten del i taget. Du styr som vanligt med joysticken men du måste även få med dig den virrige brodern som, med en bok framför näsan, annars kliver rakt i alla fällor. Med en tryckning på actionknappen visslar du på honom med lite tur och mycket skicklighet kan ni tillsammans återvända med alla föremål. På varje plan finns två verktyg som blinkar. Med dessa i din hand får du en magisk kraft som kan användas mot jättegrodor, fallande stenblock och farliga pilar.

Tekniken är lite knepig i början men när den väl infinner sig är det hela en ren njutning. Varje kapitel har sin speciella utformning. Först ska du hitta fram till kajplats 15. Den andra planen föreställer den stora båten och du kommer också att behöva klättra i fuktiga regnskogar och forcera farliga gravkamrar innan uppdraget är slutfört. I utomhusscenerna måste ni dessutom se upp för sporadiska åskväder med dödande blixtar. Det är ett lika farligt som läckert äventyr.

Det finns alltså två till spel som är lika bra, men det är idag omöjligt att hitta något som är bättre än **Whistler's Brother.**

DICK BLOMBERG

WHIRLINURD

US Gold/ Ataris datorer & Commodore 64
Disk & kassett 48K

Spelvärde: **Grafik:**

De fyra bröderna: Haymish Pupkin, Naples Yertz, Hooseby Nurd & Melvin Lugby har fått slut på maten hemma. Deras vän, grönsakshandlaren Squelch, har dessvärre rest bort på en längre semester. I affären har Squelch gillrat sinnrika fällor för att stoppa eventuella mattjuvar. Detta hindrar emellertid inte Nurd-bröderna från att ge sig in i butikens inferno.

För att nå till slutmålet måste du som en av bröderna ta dig igenom 10 rum eller nivåer. Du får du en del av ett kodord. Då alla bröder har klarat varsina 10 rum kan du hela kodordet och du får på så sätt tillgång till det innersta skafferiet.

Problemet med **Whirlinurd** är att det bitvis är alltför svårt. Vissa problem tycks omöjliga att lösa. Ormar, insekter, biljardbollar och andra otrevligheter far omkring som yra höns i butiken.

Uppgiften är att styra bröderna (en i taget) genom den hektiska miljön utan att hamna i de farliga fällorna. Tekniken är ungefär som i **Activisions** spel **Hero.** Nurd-bröderna kan nämligen flyga med sina propellrar på huvudet ... en förnämlig egenskap om man skall lura grönsakshandlare som är bortresta på semester ... eller ...

LARS-GÖRAN NILSSON

DATANYHETER FÖR DIG

NYA SPEL FÖR MSX

■■Senaste nytt på datamarknaden: MSX. Lars-Göran Nilsson har kollat in de nya spelen. Bäst tycker han om Jet Set Willy som innehåller en unik utmaning för varje hacker!

Lars-Göran Nilsson har också börjat kolla hårdvaran till MSX. Den här månaden har han testat Sony HP-75P (bilden). Texten hittar du på vänster- sidan. Nu kommer japanerna. Men Lars-Göran Nilsson är inte helt imponerad. Vem vill byta?

Och som vanligt får du en topplista, hämtad från den amerikanska nöjes

■■ Det finns nu ett stort utbud av MSX program på den svenska marknaden och strömmen av nya tycks inte avta. Det är SPECTRAVIDEO som har den största andelen av MSX marknaden här men YAMAHA och SONY har också presenterats i Sverige. Många tillverkare avvaktar ännu och väntar på att de som redan är etablerade skall bygga upp en marknad ... för att sedan hoppa in och skära eventuellt guld! Det är spelreglerna just nu.

Av de företag som tillverkar MSX proram kan nämnas följande: LEVEL 9 COMPUTING som har koncentrerat sig på text äventyrsspel. Här finns åtta stycken att välja bland. Ett av de bättre är RETURN TO EDEN som ingår i SILICON DREAM trilogin.

KUMA tillverkar ett 20-tal spel. STAR AVENGER och karatespelet NINJA är två av de mer spelvärda.

MARTECH har ett par enkla spel ute, EDDIE KIDD JUMP CHALLENGE, där det gäller att hoppa över bilar med en motorcykel, och det något vassa[illegible] BRIAN JACKS [illegible]ERSTAR CHALLENGE som är en enklare typ av SUMMER

manualen. Det finns 1.700 att välja mellan så det gäller att hitta rätt bland alla färger. Det är nämligen färger som skall kombineras så att ett fyrsiffrigt tal bildas (olika varje gång). Dessa fyra siffror skrivs sedan in i programmet som accepterar tre försök. Att färger har valts beror på att det skall vara omöjligt att kopiera manualen i en kopieringsmaskin. Vilken utmaning för en hacker att knäcka den hemliga koden till spelet!

ECLIPSE gör bl.a HOT SHOE och OH MUMMY! och ALLIGATA tillverkar BLAGGER och DISK WARRIOR för att nämna två av de bättre.

ACTIVISION har översatt nästan hela sin katalog till MSX med GHOSTBUSTERS och PITFALL II i spetsen.

ZAXXON och THE HOBBIT är också några MSX spel som bör nämnas. Några flygsimulatorer finns dessutom. 737 FLIGHT SIMULATOR från MIRRORSOFT och FLIGHT PATH 737 från ANIROG är två som finns i Sverige nu.

TASWORD MSX WORD PROCESSOR är en ordbehandlare jag [illegible]tt på som fungerar utmärkt. Den tillverkas av TASMAN SOFTWARE.

1. (1) **Bounty Bob Strikes Back** First Star/U.S. Gold
2. (4) **The Way Of The Exploding Fist** Melbourne House
3. (2) **F-15 Strike Eagle** MicroProse/U.S. Gold
4. (3) **Hitchhiker's Guide** Infocom
5. (9) **Summer Games II** Epyx
6. (5) **Impossible Mission** Epyx
7. (6) **Frankie Goes To Hollywood** Ocean
8. (7) **Dropzone** U.S. Gold
9. (–) **Rescue on Fractalus** Activision
10. (14) **Print Shop** Broderbund
11. (16) **Sky Fox** Ariolasoft
12. (–) **Rockford's Riot** Monolith
13. (8) **Whistler's Brother** Broderbund
14. (10) **Flight Simulator II** SubLogic
15. (–) **Tour de France** Activision
16. (–) **Wishbringer** Infocom
17. (–) **Ankh**

tidningen Billboard, första veckan i oktober.

Månadens bästa program har gjorts av Per Lindgren i Älvsbyn. Det kommer en tusenlapp på posten. Skicka in ditt bästa program också! Adressen: Joystick, Box 6043, 102 31 Stockholm 6. Vi ses om en månad igen. Hör gärna av dig. Med skäll. Och med beröm. Vi vill gärna veta vad som är bra. Och vad som är dåligt. Det här är nytt också för oss. Därför behöver vi din hjälp!

GAMES.

OCEAN gör också några M[...] spel. HUNCHBACK är en klar vinnare. VIRGIN GAMES tillverkar bl.a. SORCERY som tillhör de bättre MSX spelen.

SOFTWARE PROJECTS tillverkar det fina plattformsspelet JET SET WILLY som också har ett unikt kopieringsskyddssystem. Varje gång man skall starta spelet måste en kod anges som finns i

Många av de nya spel som tillverkas till Commodore 64, Spectrum och Atari finns nu också i MSX version. Det enda felet är att hela MSX utbudet serveras på kassett! Det känns ovanligt långsamt och klumpigt att varje gång skriva in t.ex. ‹BLOAD "GAME",r› för att programmet skall ladda i ... åtminstone för en Atariägare med diskdrive!

LARS-GÖRAN NILSSON

		Datasoft/Beyond
18. (–)	Whirlinurd	U.S. Gold
19. (12)	Mr. Do	Datasoft/U.S. Gold
20. (–)	Beach Head II	Access/U.S. Gold
21. (21)	Hyper Sports	Imagine
22. (17)	Ghostbusters	Activision
23. (25)	Mig Alley Ace	MicroProse
24. (–)	Jet Set Willy II	Software Projects
25. (20)	Boulder Dash	First Star/Mirrorsoft

FRÅGOR & SVAR

■ Jodå, det kommer brev till klubbtidningen. Synpunkter, kritik, frågor.

HK Electronics & Software AB meddelar att dom från 1 juni 1985 övertagit den verksamhet som tidigare bedrivits av CBS Electronics. Verksamheten fortgår med samma personal och i samma lokaler som tidigare.

HK Electronics & Software AB säljer TV-spelsdatorn Colecovision och det finns idag ett 50-tal spelprogram till datorn. Företaget säljer också mjukvara till Commodore 64, Spectrum, Atari och MSX.

Bergsala AB, ett annat företag i den unga databranschen, berättar i ett brev om sina nysatsningar. Nya fickspel som Tropical Fish och Black Jack 60. Mattelspel i ny tappning. Och joysticks, Pro-Ace Mk 11 II och The Stick.

Roland Jonsson i Vilhelmina har åsikter i ett brev. Bland annat delar han inte betygsättningen på en del av våra spel. Hur kan Dropzone, Mr Do och Ghostbusters komma före Boulder Dash, frågar han. Det enda vi kan säga: Smaken är olika!

Roland tycker också att vi ska förpacka utskicken i styv kartong. Svar: Det kommer!

Han saknar också gamla Joystick. Svar: Joysticks datanyheter kommer i tidningen Teknikmagasinet som bilaga from novembernumret.

Tommy Arveborg, adressen okänd, tycker att de flesta programmen på första Atari-disketten var gamla. Svar: Vi har valt ut program vi tyckte var bra! Tråkigt att Tommy inte delar vår uppfattning. Men som sagt, smaken är olika ...

Tommy kan heller inte förstå att vi gillar Bounty Bob. Som sagt ....

Slutligen har vi fått ett brev från en kille i Stockholm. Han heter Anders (efternamnet är oläsligt), han har en Atari 800 och vill veta om det finns databaser i USA som han kan ringa till.

Visst finns det det. Men en varning: Det är dyrt att ringa till USA. Omkring tio kronor i minuten. Och då kan det bli dyra teleräkningar ...

Men skyll dig själv. Här är en lista på telefonnumren till några databaser over there:

907-338-1462	FROST BYTE
205-928-2515	PURPLE 12
602-790-8805	TWILIGHT ZN
602-839-7925	AGENCY
602-956-7143	BLUE MAX
213-212-6414	MADONA MARSH
213-476-2686	ATARI WORLD
213-631-7328	PHUNNY PHARMO
213-673-0121	INGLEWOOD
408-298-6930	IBBS
415-531-9549	A LA BBS
714-781-8774	A.F.A.C.
818-345-3070	HIDE O'WAY
818-346-4343	WIZARDRY
818-355-4059	ENTERPRISE
818-780-4097	COMPUT-R-STOR
303-758-2927	DENVER
203-634-3248	TOTAL BOARD
203-776-9723	NEW HAVEN
305-456-7089	THE JAIL
305-465-2813	DOOOM
305-869-0226	PEGASUS
813-734-7837	ACTION
816-796-9622	STAR BASE 3
617-325-9147	R.A.M.
202-254-6449	E.B.B.B.S
201-689-0492	ENTERPRISE
609-423-4865	SWASHBUCKLER
609-451-7475	C.C.B.B.S
609-751-0387	TEMPLEDOOM
609-751-0569	OUR GANG
212-457-3304	GREYHAWK'S
516-351-1748	PLANET EROS
516-496-2554	UNITEDNATION
516-878-8466	CAMELOT
503-245-9405	P.A.C.E
503-256-3083	ASASIX
512-442-1022	CHANNEL 1
512-443-3470	UTILITY BBS

Alla dessa telefonnummer går till databaser som är fria. Och telefonnumren var aktuella för två månader sen. Nåt annat vi kan hjälpa dig med? Skriv! Adress: Joystick, Klubbtidningen, Box 6043, 102 31 Stockholm 6. Vi hörs om en månad!

Framtiden: Datorn läser dina läppar

■■ Datorerna blir allt snabbare och bättre.

En ny datorera är på väg.

Tänk dig...

...En dator utan tangentbord, som omvandlar talförmåga till skriven text med nästan perfekt noggrannhet

...En bil som inte startar om du druckit sprit.

■ Kapaciteten och hastigheten på elektroniska chips kommer att ökas dramatiskt. Storleken på ett chips blir 1/100 av ett hårstrå och skall kunna lagra 256 000 bits.

Datalaboratorier jobbar med chips som kan lagra minnen av röster, TV-program, video och liknande.

■ Och datorerna blir billigare.

Tid och kostnad för en stordator, som utför samma uppgifter, har beräknats av IBM:

1965	
tid	**kostnad**
29 sekunder	3:76 kr
1975	
tid	**kostnad**
4 sekunder	1:60 kr
1985	
tid	**kostnad**
0.4 sekunder	0:32 kr

Imponerande fakta och det tycks inte finnas någon gräns för vad datorer kan uppnå i framtiden. Som bilförare t.ex. förändras din vardag.

Du andas i ett datorhål och om du "fått för mycket innanför västen", startar inte bilen (spritttest).

Ett radarsystem informerar dig ifall någon mötande bil kör för fort och kan bli en fara för dig.

Ett system visar dig vägkartor och var du för tillfället befinner dig.

Ett system som s.a.s. självlagar ev. fel på bilmotorn. I klartext: diagnoserar motorn (liksom en läkare kollar en patient).

Följande nyheter är också värda att nämnas:

Ett system som snabbt kan identifiera handskrivna signaturer på checkar (med 99% säkerhet).

Inom ett år kommer en datorrobot att patrullera korridorerna i fängelser i USA.

Teknologin tycks oändlig och enda problemet är att människor ännu inte är smarta nog att veta hur man bäst ska mata en dator med uppgifter. När vi når dit, då....

Bjarne Hedén

TVÅ JÄTTESIDOR MED

KONTAKT MED VÄRLDEN VIA ABC-KLUBBENS STORDATOR

■■ ABC-klubben, som är Skandinaviens största datorklubb med över 4 000 medlemmar, har i dagarna tecknat avtal med Th Strålfors AB, Ljungby, varigenom medlemmarna tillförsäkrats betydande förmåner vid köp av datamaterial. ABC-klubben, som bildades 1980, har i dag en omsättning på drygt 1 miljon kronor.

– Klubben är ideell och medlemskapet personligt, säger *Stig Löfgren*, nyvald ordförande i ABC:klubbens Riksorganisation. Klubbens syfte är att främja medlem-

grambank, som ligger på ABC-monitorns winchesterdisk. En större och mer avancerad monitor som ger nya och ännu bättre möjligheter för medlemmarna, är under installation.

En programredaktion på sju personer granskar alla program som kommer in till programbanken. Förslagen värderas och de mest intressanta sammanställs på kassetter, som distribueras till medlemmar 3 à 4 gånger om året.

■ En nyhet är att man nu går över till snabbare och de modernare disketterna, där pro-

med blandad information från och för medlemmarna utkommer fyra gånger om året.

– De fördelar man vinner genom ett medlemskap utgör en god hjälp för dem som planerar att starta eget, framhåller Stig Löfgren, som driver ett företag i larmbranschen. Enmansföretagare och småföretagare kan lägga upp bokföring, order, lagerhållning och fakturering på data, för att bara nämna några exempel. Olika kunder h[illegible]anske varierande rabatte[illegible]lika branscher var och en sitt bokföringssystem etc. I sådana fall

	DENNA VECKA	FÖREG. VECKA	VECKOR PÅ LIST.	TITEL	Utgivare	Anmärkning	SYSTEM: Apple II	Atari	Commodore	IBM	Macintosh
UNDERHÅLLNING	1	4	22	GATO	Spectrum HoloByte Inc.	Strategispel				•	
	2	2	30	F-15 STRIKE EAGLE	Micro Prose	Simulerade flygstrider	•	•	•	•	
	3	3	28	KARATEKA	Broderbund	Action, arkadspel	•		•		
	4	1	90	FLIGHT SIMULATOR II	Sublogic	Flygsimulator	•	•	•		
	5	7	98	FLIGHT SIMULATOR	Microsoft	Flygsimulator			•	•	
	6	5	41	THE HITCHHIKER'S GUIDE TO THE GALAXY	Infocom	Stategiskt äventyrsspel	•	•	•	•	•
	7	17	60	SARGON III	Hayden	Schackspel	•		•	•	•
	8	9	3	JET	Sublogic	Flygsimulation	•	•	•		
	9	6	44	GHOSTBUSTERS	Activision	Strategiskt arkadspel	•	•	•		
	10	10	14	WISHBRINGER	Infocom	Fantasispel	•	•	•	•	•
	11	14	10	AIRBORNE	Silicon Beach Software	Actionspel					•
	12	11	19	SOLO FLIGHT	MicroProse	Roligt flygspel	•	•	•	•	
	13	8	31	BRUCE LEE	Datasoft	Äventyrsspel	•	•	•		
	14	13	17	BEACHHEAD II	Access	Strategiskt arkadspel			•		
	15	15	3	COLONIAL CONQUEST	SSI Inc.	Strategisimulation	•		•		
	16	NY!		WINTER GAMES	Epyx	Sportspel av arkadtyp	•	•	•	•	
	17	19	3	GREAT AMERICAN CROSS COUNTRY ROADRACE	Activision	Strategi äventyrsspel	•	•	•		
	18	16	3	CAPTAIN GOODNIGHT AND THE ISLANDS OF FEAR	Broderbund	Fantasi/Äventyr	•	•			
	19	18	3	COUNTDOWN TO SHUTDOWN	Activision	Strategiskt äventyrsspel	•		•		
	20	NY!		DAVE WINFIELDS BATTER UP	Avant-Garde	Simulation i Baseball	•		•	•	
DATORN I HEMMET	1	1	63	PRINT SHOP	Broderbund	Ett hemma-tryckeri	•	•	•		
	2	2	24	THE NEWSROOM	Springboard	Gör din egen tidning, med inbyggt ordbehandlingsprogram.	•		•	•	
	3	6	13	PRINT SHOP GRAPICS LIBRARY II	Broderbund	Utökade grafiska möjligheter till program ovan.	•		•		
	4	3	26	PRINT SHOP GRAPICS LIBRARY	Broderbund	Tilläggsprogram, 100 olika grafiska bilder.	•	•	•	•	
	5	4	10	PRINT MASTER	Unison World	Ett hemma-tryckeri				•	
	6	9	24	HOMEPAK	Batteries Included	Kombinationsprogram för din hemmadator.	•	•	•	•	
	7	7	39	PAPERCLIP	Batteries Included	Ordbehandlingsprogram		•	•*		
	8	5	105	BANK STREET WRITER	Broderbund	Ordbehandlingsprogram	•	•	•	•	
	9	8	8	3 IN 1 BUNDLE	Timeworks	Kombinationsprogram: Ordbehandling och adresser.			•		
	10	10	3	SWIFT SC[illegible]	Co[illegible]	Ett arkiveringsprogram.			•		
	1	1	88	MATH BLASTER!	Davidson&Associates	Matematiska problem, från 6 till 12 år.	•		•	•	

marnas utveckling in om data-området. Den är öppen både för nybörjare och mer avancerade. Många får användning i sitt arbete för de kunskaper de förvärvar genom medlemskap i klubben. De som så önskar träffas en gång i veckan i resp. klubblokaler, för Stockholms del i Alvik. Lokalavdelningar finns dessutom i Göteborg och Linköping. Informationsmöten hålls en gång i månaden. Årsavgiften är för seniorer 140 kronor och för juniorer (under 18 år) 80 kronor.

■ Klubbens medlemmar disponerar utan kostnad en programmen laddas in på några sekunder mot 3 1/2 à 4 minuter för kassetterna. Via en stordator har medlemmarna till en[illegible] reducerad kostnad möjlighet att ta kontakt med hela världen.

I klubbens konferenssystem kan medlemmarna utväxla alla former av meddelanden, utbyta erfarenheter och göra diskussionsinlägg. Ett vanligt inslag är frågor från klubbens nybörjare, ofta tekniska sådana, som brukar få snabba och kompetenta svar från mer erfarna klubbkamrater. Klubben bedriver också kursverksamhet. ABC-Bladet kommer klubbkamraters råd och erfarenhet väl till pass.

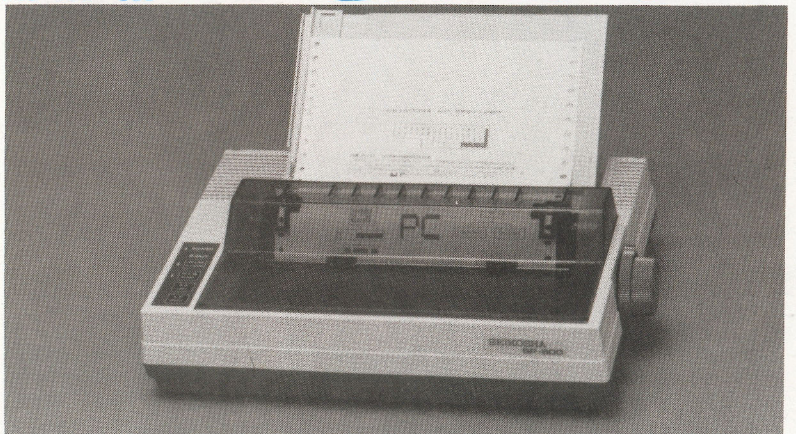
■ Vid en hastig blick i med-[illegible]msmatrikeln [illegible]er man, att det är stor dom[illegible]ns för män i klubben. Det är hög tid att kvinnorna vaknar upp och ser efter vad de kan få ut av ett medlemskap. Likaså är det givetvis bra, om barn och ungdomar engagerar sig i en klubb som denna (någon åldersgräns nedåt finns inte – även nyfödda har anmälts som medlemmar), så att de på ett naturligt sätt växer in i ett alltmer datoriserat samhälle.

ABC-klubbens kansli tel. 08-53 57 50. ■

UNDERVISNING										
2	2	53	TYPING TUTOR III	Simon&Schuster	Lär dig skriva maskin snabbare	•		•	•	•
3	3	105	NEW IMPR[illegible] MASTER TYPE	Sc[illegible]gh	Lär dig skriva på din dator, från 7 år och uppåt.	•	•◆	•◆	•	•
4	5	84	MUSIC CONSTRUCTION SET	Electronic Arts	Program för dig som vill komponera musik.	•	•	•		
5	10	3	SKY TRAVEL	Commodore	Om astrononi			•		
6	9	3	ALPHA BUILD	Fisher Price	Bokstäverna och de första orden. 4-8 år.			•		
7	8	20	BUILD A BOOK	Scarborough	Gör en egen sagobok, från 2 till 12 år.	•		•	•	
8	7	16	AGENT U.S.A	Scholastic Inc.	Geografi-program, från 9 år och uppåt.	•	•	•	•	
9	4	9	CHARLIE BROWN'S ABC'S	Random House	Första alfabetet, från 3 till 7 år.	•		•	•	
10	6	7	ADDITION MAGICAN	The Learning Co.	Lär dig multiplikationstabellen, från 6 år.	•		•	•	

•–DISK ◆–CARTRIDGE ★–KASSETT

NYA GREJOR

■■ Seikosha Co Ltd, Japan, presenterar genom sin generalagent Beckman Innovation AB, en ny serie persondatorprintrar – SP-serien.

De nya printrarna tillverkas i två grundversioner, **SP-800** som skriver 80 tecken/sek. och **SP-1000** som skriver 100 tecken/sek. Printrarna har antingen IBM- eller Epson (Svensk) teckenstandard. De finns båda i Seriellt (RS232, Current Loop, XON/XOFF) och parallellt (Centronicts) utförande.

Specialversioner finns för olika datorfabrikat t.ex.: SP-800 I för IBM-PC och kompatibla, SP-1000 AP för APPLE Macintosh, SP-1000VC för COMMODORE VIC64/20, SP-1000 QL för SINCLAIR QL.

Seikosha Co Ltd ingår i världens största printertillverkargrupp (tillsammans med Epson).

SP-printrarna är mycket lätta att använda och passar till ordbehandling och korrespondens.

De har t.ex automatisk pappersinmatning. Med NLQ- och Brevkvalitéutskrift formas skrivtecknen av 18x32 punkter i stället för normalt 9x12. Olika stilar kan väljas, Pica, Elite, Kursivt, Proportionellt, Understruket, Fett, Dubbelskrivet, Förstorat, Förminskat, Exponenter och Index även kursivt.

NLQ-brevkvalité och höger/vänstermarginaler kan ställas in direkt på printern. Det innebär att NLQ utskrift kan göras utan anpassning av ordbehandlingsprogrammet.

SP-printrarna kan hantera papper både på löpande bana och lösblad. Pappersautomatiken matar alltid in papperet rätt, dessutom matas det också ut automatiskt. På pappersstödet finns justerbara linjaler som håller papperet rätt i sidled. ■

SONY HB–75P MSX

■■ Nu börjar japanerna att så sakta tränga på. Den stora väntade jätteinvasionen verkar ha stannat upp något men några nya MSX maskiner har ändå dykt upp. En av dessa är Sonys HB-75P som typbeteckningen lyder.

Det här är en gedigen apparat, ett rejält tangentbord som ger ett proffsigt intryck. 75 tangenter är mer än vad de flesta datorer i den här klassen brukar ha. Här finns också fyra speciella cursortangenter som fungerar som en inbyggd joystick. Fem funktionstangenter är förprogrammerade med tio olika funktioner.

Å, ä och ö finns inbyggda men på ett mycket krångligt sätt vilket kan få även den mest begåvade maskinskrivningsexpert att trassla in sig ordentligt i tangentbordet. Jag fick träna länge innan jag fattade hur det skulle gå till. Att behöva trycka på tre tangenter för att få fram ett "å" är ingen lyckad lösning!

Det finns två cartridgeportar på maskinen. En upptill och en på baksidan. På baksidan finns också printer, RGB, TV, video/audio och kassett anslutningar. På den högra sidan finns två joystick portar.

Enligt MSX standard så är Sony HB-75P, även kallad "HIT BIT", uppbyggd kring Zilogs åttabitars Z-80 CPU. 64K RAM, 32K ROM (med MSX Basic), tre ljudkanaler, 16 färger, 32 "sprites", högsta upplösning 256 * 192, 40 tecken på 24 rader och fastställda (MSX) signalnivåer på alla in och utgångar är grundstommen i Sonymaskinen. Det är med andra ord tämligen omodernt innanför skalet. Men det är inte Sonys fel. Det är MSX standarden som är gammalmodig.

Den Basic som finns inbyggd tillhör det förnämsta med MSX. Här kan Atari och Commodore 64 känna sig rejält överkörda. För en duktig Basic programmerare finns här fantastiska möjligheter att bygga upp komplicerade flöden med enkla direktiv. Det finns över 150 Basic kommandon. MSX Basic är utvecklad från Microsoft Basic (Version 4.5) men innehåller många förändringar och förbättringar. Den är ovanligt snabb.

Med datorn kommer två MSX Basic böcker på svenska. En programmeringshandbok på 200 sidor och en "Introduktion till MSX Basic" på 92 sidor. Båda är välskrivna och innehåller mycket för den nyfikne även om en mer avancerad programmerare kanske skulle behöva fler exempel på de mer komplicerade Basic kommandona.

Förutom inbyggd Basic finns ytterligare tre program i ROM. 16K ROM innehåller ett adressregister, en tidplaneringskalender och ett "komihåg" register. Data sparas ned till kassett bandspelare (vilken som helst) eller diskdrive.

HBD-50 är typbeteckningen på Sonys 3.5 tums diskdrive. Det är en av många gedigna produkter som Sony ha skapat. Både de nya 16/32 bitars datorerna Atari 520ST och Amiga från Commodore har inbyggd Sony diskdrive. Sony har m.a.o skapat en standard. Det som är synd med HBD-50 är att det inte finns några program på 3.5 tums disk till MSX eftersom hela marknaden i stort sett är kassettbaserad. Sony's diskdrive kan anslutas till vilken MSX maskin som helst och det går att lagra 360K på varje formaterad disk.

Det finns några stora frågetecken vad gäller MSX i första hand och Sony i andra. Är inte MSX standarden för sent ute? Är det inte för dyrt?

Om MSX hade presenterats i samband med att Atari (1979) eller Commodoren 64 (1982) presenterades så hade säkert MSX kunnat kapa åt sig en en stor del av kakan med en gemensam japansk lancering. Men inte nu 1985 ... Speciellt inte i höst då det redan har presenterats MSX II med mer tidsenliga prestanda!! Och framför allt inte till det här priset. Sony's Hit Bit kostar runt 4.000:–. För samma pris kan man köpa både en Commodore 64 och en Atari 800XL!! En Atariägare tittar nog i första hand på Atari 130XE, en 128K maskin för 2.595:– och en Commodoreägare köper nog hellre en Commodore 128 med 80 teckens möjlighet för 3.995:–.

Om bara priset blir det rätta så kan nog Sony bli ett hett alternativ till Atari, Commodore 64 och Spectrum ... men då krävs att det blir en ordentlig prissänkning annars tittar nog de prismedvetna svenskarna i andra skyltfönster. En Sony med diskdrive kostar runt 8.500:– en Atari 520ST med 512K och monitor kostar 10.000:–, det kan bli något att bita i.

LARS-GÖRAN NILSSON

TOPP HEMLIGT

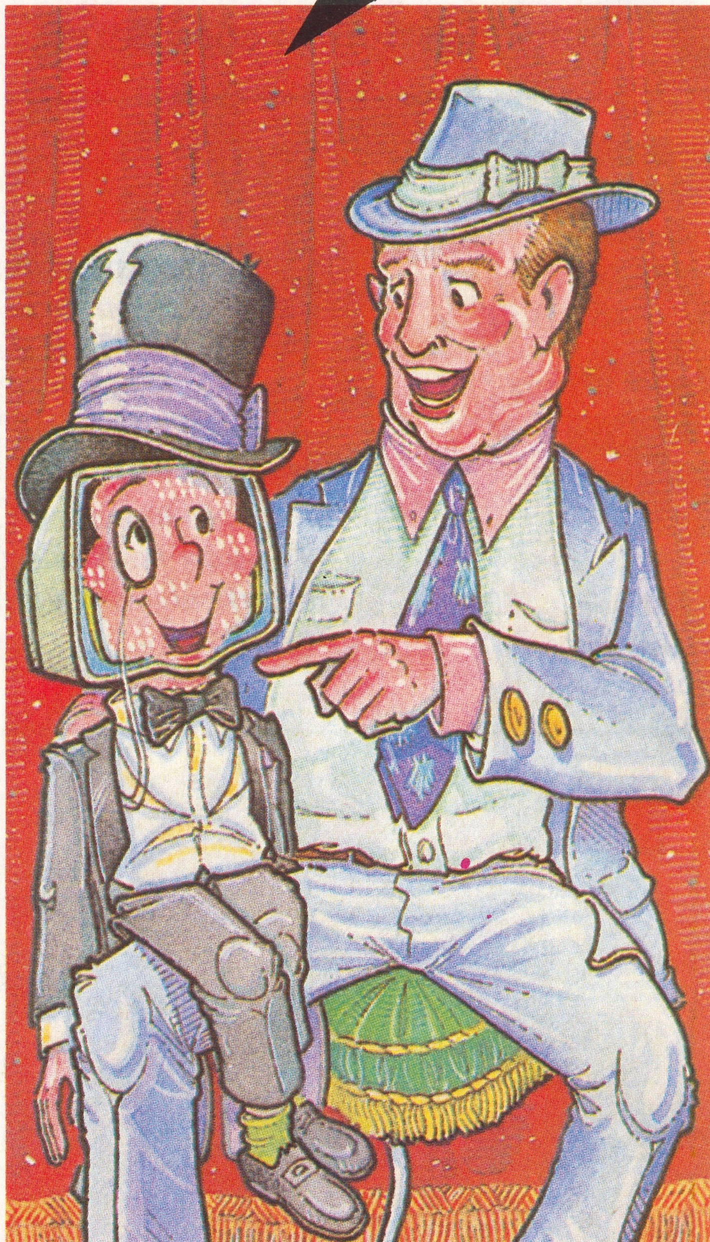
■■ Vill du ha $300.000 att starta med i GHOSTBUSTERS? Det finns ett hemligt knep! Skriv inte in något namn ... men vid frågan om kontonummer skriv då in 614 så får du pengar så det räcker ... Det här fungerar utmärkt på Atari. Har du något annat knep så hör av dig till Joystick.

Till Atari finns det minst fyra olika versioner av PAC-MAN! På Cartridge kom det ut två olika versioner av Pac-Man i USA. Den första versionen var oerhört långsam och trög. Den saknade också inledning. Den andra versionen spelade bra men saknade fortfarande inledningssekvensen med presentationen av spökena i början. En piratversion figurerar också på marknaden ... den spelar som version två och innehåller också spökpresentationen. Den fjärde versionen har nyligen kommit ut genom att DATASOFT/U.S. GOLD har fått rättigheterna till vissa Atari originalspel. U.S. Gold versionen är den bästa eftersom den förutom inledning också innehåller mellanspel precis som MS. PAC-MAN. Så du som fortfarande gillar det klassiska labyrintspelet ska genast uppgradera till den senaste och fräsigaste versionen från U.S.Gold.

Medan vi talar om Atari bör också nämnas det utmärkta svenska programmet BURP. Johan Sörensen har gjort ett disk program som omvandlar Multiboot- och Rob. C-filer till vanliga DOS filer. Här går också att föra över DOS filer till kassett. En ovärderlig hjälp för en Atarihacker! Disken kan beställas direkt genom Johan från adressen:

JOHAN SÖRENSEN
DALSLANDSVÄGEN 5
222 25 LUND

Programmet kostar 195:– men det går också att bara beställa bruksanvisningen för 4:– i frimärken ... för en liten tjuvtitt.

Ett annat svenskt program är GRAND TERM som är ett terminalprogram till Commodore 64 som klarar av de flesta modem på marknaden 300/300, 1200/1200 m.fl. H[el] eller halv duplex, en eller två stoppbitar, vilken paritet som helst och många andra finesser. Programmet går att forma efter dina egna behov och anpassningar. Grand Term är ett mycket flexibelt terminalpr[o]gram till Commodore 64 so[m] C.J.Hansen har gjort och som säljs genom HK Electronics & AB på disk för 495:–

HK Electronics & AB håller också TV-spelet COLECOVISION vid liv genom att ta hem nya program. ROC'N ROPE, MONKEY ACADEMY, BRAIN STRAINERS, FORTURNE BUILDER och DR. SEUSS FIC-UP THE MIX-UP PUZZLER är de senaste i raden som visar att även TV-spelen kan utvecklas ...

Du som tycker om Broderbunds grafikäventyr MASK OF THE SUN skall leta noggrant efter fortsättningen: THE SERPENT'S STAR. Andra program du skall kolla in är POLE POSITION II, THE GOONIES, ALTERNATE REALITY och ZORRO. Alla från Datasoft/U.S. Gold t[ill] Atari och C64. HACKER från ACTIVISION verkar också vara en utmaning. Håll också ögonen öppna för SUBLOGIC'S nya flygsimulator JET och EPYX' THE EIDOLON och KORONIS RIFT. Kom ihåg att det va[r] här du såg det först.

Vicke Lööd

VICKE LÖÖD

Ansvarig utgivare: Jan Törnqvist
Tryck: General Printing AB Stockholm
Sättning: SATS, Fotosats & Originalproduktion AB, Stockholm.
Redaktion: Daniel Törnqvist
Konsulter: Lars-Göran Nilsson och Dick Blomberg.

Teknisk redaktör: Per-Åke Welin
Annonsförsäljning och annonsbokning: Anne Fant 0764-61667
Adress: Joystick, Box 6043, 102 31 Stockholm 6
Förfrågningar: Endast brev. Prenumerationer på
Joystick Dataklubb: Kundtjänst 0411-43570 OBS! Endast pren.